

חק לישראל – פרשת ויגש יום א'

תורה – בראשית פרק מד'

(יח) ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפה בעבדך כי כמוך כפרעה: (יח) ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר נא עבדך דבר באזני אדני ואל יחר אפה בעבדך כי כמוך כפרעה: (יח) וקרב לותה יהודה ואמר בקעו רבוני ימלל פנו עבדך שתגמא קדם רבוני ולא יתקף רוגזך בעבדך ארי כפרעה בן את: (יט) אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח: (יט) אדני שאל את עבדיו לאמר היש לכם אב או אח: (יט) רבוני שאל ית עבדוהי למימר האית לכו אבא או אחא: (כ) ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת וייתר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו: (כ) ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן וילד זקנים קטן ואחיו מת וייתר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו: (כ) ואמרנא לרבוני אית לנא אבא סבא ובר סיבתין זעיר ואחיה מית ואשתאך הוא בלחודוהי לאמה ואביהו רחים לה: (כא) ותאמר אל עבדך הורדהו אלי ואשימה עיני עלי: (כא) ותאמר אל עבדך הורדהו אלי ואשימה עיני עלי: (כא) ואמרת לעבדך אחיתוהי לותי ואשוי עיני עלוהי: (כב) ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את אביו ומת: (כב) ונאמר אל אדני לא יוכל הנער לעזב את אביו ועזב את אביו ומת: (כב) ואמרנא לרבוני לא יבול עולימא למשבק ית אביהו ואם ישבוק ית אביהו ומית: (כג) ותאמר אל עבדך אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון לראות פני: (כג) ותאמר אל עבדך אם לא ירד אחיכם הקטן אתכם לא תספון לראות פני: (כג) ואמרת לעבדך אם לא ירות אחובון זעירא עמכון לא תוספון למחזי אפי:

רש"י

אלה בתך היינו מצקקים או אחותנו אתה מצקק ואעפ"כ ונאמר אל אדוני לא כחדנו ממך דבר: (כ) ואחיו מת – מפני היראה היה מוליא דבר שקר מפיו אמר אם אומר לו שהוא קיים יאמר הביאנוהו אללי: לדו לאמו – מאותו האם חין לו עוד אח: (כב) ועזב את אביו ומת – אם יעזוב את אביו דואגים לנו שמא ימות בדך שהרי אמו בדך מתה:

(יח) ויגש אליו – דבר באזני אדני. (ב"ר) יכנסו דברי באזניך: ואל יחר אפך – מכאן אתה למד שדבר אליו קשות: כי כמוך כפרעה – חשוב אתה צעני כמלך זה פשוטו. ומדרשו סופך ללקות עליו בצרעת כמו שלקה פרעה ע"י זקנתי שרה על לילה אחת שעכבה (ב"ר). ד"א מה פרעה גוזר ואינו מקיים מצטיח ואינו עושה אף אתה כן. וכי זו היא שימת עין שאמרת לשום עינך עליו. ד"א כי כמוך כפרעה אם תקניטני אהרוג אותך ואת אדוניך (ב"ר):

(יט) אדני שאל את עבדיו – (ב"ר) מתחלה בעלילה זאת עלינו למה היה לך לשאול כל

חק לישראל – פרשת ויגש יום א'

נביא – יחזקאל לז' טו-כ'

(טו) וַיְהִי דְבַר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: (טו) וְהוּא פִתְגָם נְבוּאָה מִן קֶדֶם יְיָ עִמִּי לְמִימְרִי:
 (טז) וְאַתָּה בֶן אָדָם קַח לָךְ עֵץ אֶחָד וּכְתַב עָלָיו לַיהוּדָה וּלְבְנֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרֹו
 (חֲבָרִיו) וּלְקַח עֵץ אֶחָד וּכְתוּב עָלָיו לְיוֹסֵף עֵץ אֶפְרַיִם וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל חֲבָרֹו
 (חֲבָרִיו): (טז) וְאֵת בֶּר אָדָם סָב לָךְ לֹחַא חֲדָא וּכְתוּב עֲלוּהֵי לְשִׁבְטָא דִּיהוּדָה וּלְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אַחִיהוֹן וּסְב
 לֹחַא חֲדָא וּכְתוּב עֲלוּהֵי לְשִׁבְטָא דְיוֹסֵף דִּי הוּא שְׁבִטָא דַּאֲפְרַיִם וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחִיהוֹן:
 (יז) וְקָרַב אַתָּם אֶחָד אֶל אֶחָד לָךְ לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ לְאַחָדִים בְּיַדְךָ: (יז) וְתִקְרִיב יִתְהוֹן
 חֲד לֹת חֲד לָךְ לְלֹחַא חֲד זִיהוֹן לְחֹד בִּידְךָ:
 (יח) וְכַאֲשֶׁר יֹאמְרוּ אֵלֶיךָ בְּנֵי עַמְּךָ לֵאמֹר הֲלֹא תִגִּיד לָנוּ מָה אֵלֶּה לָךְ: (יח) וְכֹד
 יִימְרוּן לָךְ בְּנֵי עַמְךָ לְמִימְרֵי הַלֵּא תַחֲוִי לְנָא מָה אֵלֶיךָ לָךְ:
 (יט) דְּבַר אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנֵּה אֲנִי לִקַּח אֶת עֵץ יוֹסֵף אֲשֶׁר בְּיַד
 אֶפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל חֲבָרֹו (חֲבָרִיו) וְנָתַתִּי אוֹתָם עָלָיו אֶת עֵץ יְהוּדָה וְעִשִּׂיתָם
 לְעֵץ אֶחָד וְהָיוּ אֶחָד בְּיַדְי: (יט) אַתְּנָבִי לַהוֹן כְּדָן אֲמַר יְיָ אֱלֹהִים הֵא אֲנָא מְקַרֵּיב יֵת שְׁבִטָא דְיוֹסֵף
 דִּי הוּא שְׁבִטָא דַּאֲפְרַיִם וְשִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל אַחִיהוֹן וְאַחֲבִיר יִתְהוֹן עֲלוּהֵי יֵת שְׁבִטָא דִּיהוּדָה וְאַעֲבְרִינוּן לְעֵמָא
 חֲד וְיִהוֹן חֲד קְדַמִּי:
 (כ) וְהָיוּ הָעֵצִים אֲשֶׁר תִּכְתֹּב עֲלֵיהֶם בְּיַדְךָ לְעֵינֵיהֶם: (כ) וְיִהוֹן לֹחֲוֵא דִּי תִכְתוּב עֲלֵיהוֹן
 בִּידְךָ לְעֵינֵיהוֹן:

רש"י

(טו) ויהי – דבר ה' אלי לאמר:
 (טז) ואתה בן אדם קח לך עץ אחד וגומר
 וכחוצ עליו ליהודה ולבני ישראל חבירו –
 ארבע חיצות הללו כתוב עליו לאמר עץ זה
 ליהודה ולשבט בנימין שגלוה עליו. ולקח עץ
 אחד וכתוב עליו – זה ליוסף עץ אפרים ושאר
 תשעה שבטים שהיו אחרי ירבע' שהיו משבט
 אפרים:
 (יז) והיו לאחדים – אני אחזר' לשני העצים
 שיהא עץ אחד בידך:
 (יט) הנה אני לוקח את עץ וגו' – שלא יהיו
 עוד לשתי ממלכות:

בתובים – משלי פרק י' ה'-ו'

(ה) אִגֵּר בְּקוֹץ בֶּן מְשֻׁפֵּל נִרְדָּם בְּקִצִּיר בֶּן מְבִישׁ: (ה) דְּפִלִּיחַ בְּקִיטָא בְּרָא סוּכְלַתְנָא הוּא
 וְדַרְמִיךְ בַּחֲצָדָא בְּרָא הוּא מְבַהַתְנָא:
 (ו) בְּרִכּוֹת לְדָאֵשׁ צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים יִכְסֶה חֶמְסָא: (ו) בְּרִכְתָא תְהוּוִין עַל דִּישֵׁי דְצַדִּיקֵיא
 וּבְפּוֹמָהוֹן דְּרִישֵׁי נְכִסֵי חֲטוּפָא:
 (ז) יִזְכֵּר צַדִּיק לְבִרְכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים יִדְקָב: (ז) דּוּכְרָנָא דְצַדִּיקֵי בְּרִכְתָא וְשִׁמָּא דְרִישֵׁי נְדַעךָ:
 (ח) חֶכֶם לֵב יִקַּח מִצּוֹת וְאֹוִיל שְׁפָתָיִם יִלְבֹּט: (ח) דְּחֲכִים לְבִיָּה יִקְבַּל פּוֹקְדָנָא וְסַכְלָא
 בְּשִׁפּוּתֵיהּ מִתְאַחַד:
 (ט) הוֹלֵךְ בַּתֵּם יִלְךָ בְּטַח וּמְעַקֵּשׁ דְּרָכָיו יִוָּדַע: (ט) דְּמַהֲלֵךְ בְּתַמִּימוּתָא נִיזֵל בְּסַעֲדָא
 וְדַמְעָקְמֵן אֹורְחַתִּיהּ נִתִּירַע:

חק לישראל – פרשת ויגש יום א'

(י) קֹרֵץ עֵין יִתֵּן עֵצָבֶת וְאֹיִל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט: (י) דרמוז בעינינו יהי כאבא וסליף בשפותיה מתאחד:

רס"י

- (ו) ופי רשעים יכסה חמם – החמם יכסה על פיהם ויהרגם:
 (ז) זכר לדיק לברכה – המזכיר לדיק מזכרו.
 וקם רשעים ירקב – רקבון עולה בשמם שאין אדם חפץ להזכיר שמו והוא משתכח מאליו:
 (ח) חכם לב יקח מלות – משה רבינו שכל ישראל היו עוסקין בביזת מצרים והוא היה עוסק במלות שנאמר ויקח משה את עצמות
- יוסף וגו' (שמות יג). ואויל שפתים ילבוט – לשון יגיעה ויש בספרי צפרקה ויהי העם כמתאווננים (במדבר יא) אמרו כמה נתלצטנו בדך:
 (ט) ומעקש דרכיו יודע – ישבר ויתסר כמו ויודע בהם את אנשי סוכות (שופטים ח):
 (י) קורץ עין יתן עצבת – זה המסית אדם בקריותו לרעה:

משנה – פאה פרק ב'

(א) ואלו מפסיקין לפאה. הנחל, והשלוולית, ודרך היחיד, ודרך הרבים, ושביל הרבים, ושביל היחיד הקבוע בימות החמה ובימות הגשמים, והבור, והניר, וזרע אחר. והקוצר לשחת מפסיק, דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים, אינו מפסיק, אלא אם בן הרשי:

קבוע לימות החמה ולימות הגשמים, כלומר, שמהלכין בו אפילו בזמן שהשדות זרועות בימות הגשמים, מפסיק בין השדות הזרועות. ואי לא, לא מפסיק: הבור – שדה שאינה זרועה. והאדמה לא תשם (בראשית מז), מתרגמינן וארעא לא תבור: והניר – חרישה כמו נירו לכס ניר (ירמיה ז): וזרע אחר – כגון ששתי השדות זרועות חטים וזיניהם קרקע זרוע מין אחר. ושיעור רוחב הבור והניר וזרע אחר, כדי שלשה תלמים של מענית המחרישה: והקוצר לשחת מפסיק – דקסבר כל לשחת לאו קצירה היא ללא חשבינן ליה אתחלתא דקצירה. שחת, תבואה שלא הביאה שליש וקוצרים אותה להאכיל לבהמות. ואין הלכה כרבי מאיר:

רע"ב – (א) אלו מפסיקין – בין שדה לשדה והיו נחשבים כשתי שדות לענין שאם מניח פאה בלחת מהן על חצרתה לא עלתה לו לפאה, דכתיב (ויקרא יט) פאת שדך, שלא יניח פאה משדה לחצרתה: הנחל – נהר: והשלוולית – אמת המים, שמחלקת שלל לחגפיה, שאמות אחרות של מים שותות ממנה: ודרך היחיד – ארבע אמות: ודרך הרבים – שש עשרה אמה, ומשום סיפא נקט לה, דבעי למתני סיפא שכל אלו אין מפסיקין באילן. וקא משמע לן דאפילו דרך הרבים שהיא רחבה שש עשרה אמה אינה מפסקת באילן: שזיל הרבים ושזיל היחיד – שזיל זוטרי טובא דשקיל כרעא ומנח כרעא, ואשמעינן דאפילו שזיל דרבים אם הוא

(ב) אמות המים שאינה יכולה להקצר פאחת, רבי יהודה אומר, מפסקת. וכל ההרים אשר במעדר יעדרון, אף על פי שאין הבקר יכול לעבר בפליו, הוא נותן פאה לכל:

שהעומד באמצע אינו יכול לקצור מכאן ומכאן: ר' יהודה אומר מפסקת – ופליג

רע"ב – (ב) אמת המים שאינה יכולה להקצר כלחת – שהיא רחבה כל כך עד

חק לישראל – פרשת ויגש יום א'

פאה אחת לכל שתי השדות ולא חשיב הפסק הואיל והם נעדריס במעדר, כלומר, שבני אדם חופרים אותו הר בכלי שחופרים בו את הקרקע, אין זה הפסק, שהרואה אומר אין זה קרקע בור, אלא למחר חופרים אותו במעדר וזרעים אותו, ושתי השדות הם אחת:

(ג) הכל מפסיק לזרעים, ואינו מפסיק לאילן אלא גדר. ואם היה שער בותש, אינו מפסיק, אלא נותן פאה לכל:

שער כותש – ענפי האילן קרויין שער, ופירוש שער כותש, שהנפות של אילנות מתערבין זה עם זה למעלה מן הגדר, כעלי זה התקוע במכתש:

אחנה קמח לאמר לעיל על שלולית דהיינו אחת המים דבכל ענין מפסיק. ור' יהודה סבר דאם יכולה להקצר כאחת, אינה מפסקת. והלכה כר' יהודה: וכל ההרים אשר במעדר יעדרון – הר שחודו זקוף ואין בקר בכליו יכולין לעבור שם ומפסיק בין שתי השדות: הוא נותן פאה לכל – כלומר, נותן

רע"ב – (ג) הכל מפסיק לזרעים – מפרש בגמ' בירושלמי דהכל לאחויי סלע שהיה עובר על פני כל השדה. אם כריך הוא לעקור את המחרישה מלד זה כדי לתת אותה ללד זה, מפסיק: אלא גדר – גבוה עשרה טפחים:

(ד) ולחרובין כל הרואין זה את זה. אומר רבן גמליאל, נוהגין היו בית אבא, נותנין פאה אחת לזיתים שהיו להם בכל רוח, ולחרובין כל הרואין זה את זה. רבי אליעזר ברבי צדוק אומר משמו, אף לחרובין שהיו להם בכל העיר:

של עיר, ופאה אחת על כל הזיתים שהיו להם ללד מערבה, וכן לארבע רוחות: שהיו להם בכל העיר – אין נותנים כי אם פאה אחת לכולן, אף על פי שאין רואין זה את זה. ואין הלכה כר' אליעזר ברבי צדוק שאמר משמו, אבל הלכה כרבן גמליאל:

רע"ב – (ד) כל הרואים זה את זה – כל זמן שהעומד אלל אחד מהאילנות יכול לראות האילן האחר אף על פי שיש ביניהן גדר אינו מפסיק ולוקח פאה מאילן אחד על חבירו: לזיתים שהיו להם בכל רוח – פאה אחת היו נותנים על כל הזיתים שהיו להם ללד מזרחה

(ה) הזורע את שדהו מין אחד, אף על פי שהוא עושהו שתי גרנות, נותן פאה אחת. זרעה שני מיניו, אף על פי שעשאן גרן אחת, נותן שתי פאות. הזורע את שדהו שני מיני חטין, עשאן גרן אחת, נותן פאה אחת שתי גרנות, נותן שתי פאות:

רע"ב – (ה) שני מיני חטין – כגון שחמתית ולבנה:

(ו) מעשה שזרע רבי שמעון איש המצפה לפני רבן גמליאל, ועלו ללשבת הגזית ושאלו. אומר נחום הלבלר, מקבל אני מרבי מיאשא, שקבל מאבא, שקבל מן הזוגות, שקבלו מן הנביאים, הלכה למשה מסיני, בזרע את שדהו שני מיני חטין, אם עשאן גרן אחת, נותן פאה אחת שתי גרנות, נותן שתי פאות:

דמסכת אבות, שקבלו שנים מפי שנים עד מפי שמעון הצדיק:

רע"ב – (ו) הלבלר – הסופר: הזוגות – הם כל אותן שנים שנים הנזכרים בפרק קמח

חק לישראל – פרשת ויגש יום א'

(ז) שָׂדֵה שְׁקִצְרוּהָ גוֹיִם, קְצָרוּהָ לְסִטִּים, קְרִסְמוּהָ נְמָלִים, שְׁבַרְתָּהּ הָרוּחַ אוּ בְהִמָּה, פְּטוּרָה. קָצַר חֲצִיָּה וְקָצְרוּ לְסִטִּים חֲצִיָּה, פְּטוּרָה, שְׁחוּבַת הַפָּאָה בְּקָמָה:

ובקולרכס, עד שיהיו אתם הקולרכס: שחובת הפאה בקמה – כלומר, חובת הפאה של זה הניחה בקמה, ונהי דאס כלה שדה חזרה פאה לעומרים, וחייב להפריש פאה מן העומרים, הני מילי היכא דכלה הוא, אצל הכא הוא לא כלה:

(ח) קְצָרוּהָ לְסִטִּים חֲצִיָּה וְקָצַר הוּא חֲצִיָּה, נוֹתֵן פָּאָה מִמֶּנָּה שְׁקִצְרוּ. קָצַר חֲצִיָּה וּמִכָּר חֲצִיָּה, הַלּוּקַח נוֹתֵן פָּאָה לְכָל. קָצַר חֲצִיָּה וְהַקָּרִישׁ חֲצִיָּה, הַפּוּרָה מִיַּד הַגְּזֵבֵר, הוּא נוֹתֵן פָּאָה לְכָל:

שראו להוציא מאותה שדה. וכן הפודה מיד הגזבר, מוציא מן החצי שדה, הפאה הראויה לשדה כולה:

רע"ב – (ז) שדה שקצרוה גויים – לעלמן, ולא שקצרו פועלי גויים לישראל, דאז הוי כאלו קצרוה ישראל: קרסמוה נמלים – דכך הגמלה לחתוך קנה השבולת מלמטה, ולזה קורים קרסום לשון יכרסמנה חזיר מיער (תהלים פ): פטורה – דכתיב גבי פאה

רע"ב – (ח) הלוקח נתן פאה לכל – שחובת הפאה ממה שקצר נשאר בזה החצי שקנה הלוקח, והוי כאלו לא מכר לו אלא מה שנשאר בשדה אחר שיוציא ממנה הפאה

גמרא – ברכות דף ה' ע"ב

תניא אבא בנימין אומר על שני דברים הייתי מצטער כל ימי על תפלתי שתהא לפני מטתי ועל מטתי שתהא נתונה בין צפון לדרום על תפלתי שתהא לפני מטתי מאי לפני מטתי אילימא לפני מטתי ממש והאמר רב יהודה אמר רב ואיתימא רבי יהושע בן לוי מנין למתפלל שלא יהא דבר חוצץ בינו לבין הקיר שנאמר ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל לא תימא לפני מטתי אלא אימא סמוך למטתי ועל מטתי שתהא נתונה בין צפון לדרום דאמר רבי חמא ברבי חנינא אמר רבי יצחק כל הנותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה בנים זכרים שנאמר וצפונך תמלא בטנם ישבעו בנים רב נחמן בר יצחק אמר אף אין אשתו מפלת נפלים כתיב הכא וצפונך תמלא בטנם וכתוב התם וימלאו ימיה ללדת והנה תומים בבטנה: תניא אבא בנימין אומר שנים שנכנסו להתפלל וקדם אחד מהם להתפלל ולא המתין את חברו ויצא טורפין לו תפלתו בפניו שנאמר טורף נפשו באפו הלמענך תעזב ארץ ולא עוד אלא שגורם לשכינה שתסתלק מישראל שנאמר ויעתק צור ממקומו ואין צור אלא הקדוש ברוך הוא שנאמר צור ילדך תשי ואם המתין לו מה שכרו אמר רבי יוסי ברבי חנינא זוכה

חק לישראל – פרשת ויגש יום א'

לברכות הללו שנאמר לוא הקשבת למצותי ויהי כנהר שלומך וצדקתך כגלי הים ויהי כחול זרעך וצאצאי מעיך וגו':

רש"י על הגמרא

אשר גרמת לך לטרופ את נפשך צפניך, ומה היא הנפש זו תפלה, כמו שנאמר ואספוך את נפשי לפני ה' (שמואל א' א'): הלמענד תעזב ארץ – וכי סבור היית שבצילך שיארת, תסתלק השכינה ויעזוב את חזירך המתפלל לפניו: לוא התשבת – לשון המתנה היא: למצותי – בצביל מצותי, אשר לויחי לגמול חסד:

סמוך למטתי – כל ימי נזהרתי שלא לעשות מלאכה ושלא לעסוק בחורה כשעמדתי ממטתי עד שאקרא קריאת שמע ואתפלל: לפון לדרום – ראש ומרגלותיה, זה לכפון וזה לדרום, ונראה בעיני שהשכינה צמזרח או צמערב, לפיכך נכון להסב לך תשמיש לרוחות אחרות: ולפונך – לשון כפון, וסיפיה דקרא יצבעו בניס: תמלא בטנס – תמלא ימי הריונס: טורף נפשו צאפו – לך אומר

זוהר – ויגש דף ר"ו ע"א

רבי יהודה ורבי יוסי אעדיעו בכפר חנו. עד דהוו יתבי בי אושפיזייהו, אתא חד בר נש וחד מטולא דחמרא קמיה ועאל בביתא. אדהכי, אמר רבי יהודה לרבי יוסי, הא תנינן, דדוד מלכא הוה מתנמנמם כסוס, ושינתיה זעיר, הוה קם בפלגות ליליא. האי שעורא זעיר איהו ולא הוה אתער אפילו בתלתות ליליא:

אמר ליה, בשעתא דעאל ליליא, הוה יתיב עם פל רב רבי ביתיה ודאין דינא, ועסיק במלי דאורייתא. ולבתר הוה נאים שינתיה עד פלגות ליליא, וקם בפלגות ליליא ואתער, ואשתדל בפולחנא דמאריה, בשירין ותושבחו: אדהכי אמר (דף ר"ו ע"א) ההוא בר נש, וכי האי מלה דקאמריתו, הכי הוא. וזא דמלה הכא, דהא דוד מלכא חי וקיים לעלם ולעלמי עלמין. ודוד מלכא הוה נטיר פל יומי דלא יטעם טעם מיתה. בגין דשינתא חד משתין במיתה איהו. ודוד בגין דוכתיה דאיהו חי, לא הוה נאים אלא שיתין נשמי. דעד שתין נשמי חסר חד, איהו חי. מתמן ולהלאה, טעים בר נש טעמא דמותא, ושלית ביה סטרא דרוח מסאבא:

ודא הוה נטיר דוד מלכא, דלא יטעם טעמא דמותא, ושלית (ס"א דלא ישליט) ביה סטרא דרוחא אחרא, בגין דשתין נשמי חסר חד, איהו רזא דחיים דלעילא. עד שתין נשמי, דאינון שתין (ד"א ל"ג חסר חד נשמי) נשמי עלאין,

ואילין רזא דלהון, דתליין בהון חיי. ומכאן ולתתא, רזא דמותא הוא: ועל דא, דוד מלכא הוה משער שעורא דליליא, בגין דיתקיים בחיים, דלא ישלוט ביה טעמא דמותא. וכד אתפליג ליליא, הוה דוד מתקיים באתריה.

חק לישראל – פרשת ויגש יום א'

בְּגִין דְּכַד אֲתַעַד פְּלַגוּ לִילְיָא וּכְתָרָא קַדִּישָׁא אֲתַעַר, בְּעָא דְלָא לְאַשְׁפַּחָא לִיהּ
 לְדוּד מִתְקַשֵּׁר בְּאֲתַר אַחְרָא, בְּאֲתַר דְּמוֹתָא:
 בְּגִין דְּכַד אֲתַפְּלִיג לִילְיָא וּקְדוּשָׁה עֲלָאָה אֲתַעַר, וּבַר נֶשׁ דְּנָאִים בְּעַרְסִיהּ וְלָא
 אֲתַעַר לְאַשְׁגַּחָא בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיָּה. הָא אִיהוּ אֲתַקְשֵׁר בְּרִזָּא דְּמוֹתָא וּמִתְדַבֵּק
 בְּאֲתַר אַחְרָא, וְעַל דָּא דְּדוּד מְלַכָּא הוּוּה קָאִים לְאַשְׁגַּחָא בִּיקְרָא דְּמֵאֲרִיָּה תְּדִיר.
 חִי לְגַבֵּי חֵי, וְלָא נָאִים בְּשִׁינְתָּא לְטַעְמָא טַעְמָא דְּמוֹתָא. וּבְגִין כֵּן, הוּוּה
 מִתְנַמְנֵם כְּסוּס שְׁתִּין נְשָׁמִי, וְלָא בְּשִׁלְיָמוּ:
 אֲתַוּ רַבֵּי יְהוּדָה וְרַבֵּי יוֹסִי וּנְשָׁקוּדָה, אֲמַרוּ לִיהּ, מַה שְּׁמָךְ. אֲמַר לְהוּוּ, תְּזַקִּיָּה.
 אֲמַרוּ לִיהּ, יִתְיַשֵּׁר חִילְךָ וְיִתְתַקַּף אוּרֵיִתְךָ:

הלכה – הרמב"ם הלכות תשובה פ"א

- (א) כל מצות שבתורה בין עשה בין לא תעשה אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא שנאמר איש או אשה כי יעשו וגו' והתודו את חטאתם אשר עשו זה וידוי דברים וידוי זה מצות עשה
- (ב) כיצד מתודין אומר אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ועשיתי כך וכך והרי נחמתי ובושתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה וזהו עיקרו של וידוי וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משובח
- (ג) וכן בעלי חטאות ואשמות בעת שמביאין קרבנותיהן על שגגתן או על זדונן אין מתכפר להן בקרבנם עד שיעשו תשובה ויתודו וידוי דברים שנאמר והתודה אשר חטא עליה וכן כל מחוייבי מיתות בית דין ומחוייבי מלקות אין מתכפר להן במיתתן או בלקייתן עד שיעשו תשובה ויתודו וכן החובל בחבירו והמזיק ממונו אף על פי ששילם לו מה שהוא חייב לו אינו מתכפר עד שיתודה וישוב מלעשות כזה לעולם שנאמר מכל חטאות האדם: